

Tyresö den 28 december 2006

Reservation

*vid Barn- och Utbildningsnämndens sammanträde den 18 december 2006
§ 68, Detaljbudget 2007*

1. Inledning

Vänsterpartiet kan inte acceptera den borgerliga majoritetens budget för 2007. Satsningarna på barn och ungdomar är inte tillräckliga.

När kommunfullmäktige antog Barn- och utbildningsnämndens budget 2007 i december 2006 presenterade Vänsterpartiet en helt annan budget för nämnden. Vänsterpartiet avsatte ca 30 miljoner kronor mer till barn och ungdomar. Jag ska nedan beskriva vänsterpartiets förslag, men först beröra hur vi finansierar de ökade satsningarna.

2. Bevara välfärden och minska könsskillnaderna

Personalen inom förskola/skolbarnsomsorg/grundskola kämpar hårt för att hålla sina i underkant tilldelade budgetar, något som självklart drabbar både barn/unga och personalen. Det finns litet utrymme för att sätta in vikarier och barngrupper måste slås ihop vid personals sjukdom. Till detta kommer att Tyresö är en av de kommuner i Stockholms län som har lägst ersättning (skolpeng/barnomsorgspeng/skolbarnsomsorgspeng) för våra barn och unga. Självklart går det ut över verksamheten, även om de anställda gör en heroisk insats för att bibehålla god kvalitet. Det är många som i debatten till varje pris försvarar inställningen att det är viktigt att behålla samma skattesats. Detta oavsett hur förskola, skola, skolbarnsomsorg och socialtjänst drabbas.

Men det finns inte någon annan utväg än att höja skatten. Varje år ökar pris och löner. Om en kommun ska anpassa verksamheten utifrån den verkligheten (och även vilja höja kvinnolönerna) så finns det i princip bara fyra vägar att gå:

- a) Sänka ambitionsnivån, d.v.s. skära i verksamheterna
- b) Höja avgifterna
- c) Höja skatten
- d) Effektivisera.

För att börja med det sista kan det finns en liten möjlighet att någonstans få en mer effektiv verksamhet som inte går ut över kvalitén, men det är av marginell betydelse och kommunen har under en lång tid haft en mycket ”slimmad” verksamhet där det inte finns så mycket ytterligare att ta av. Vägen som innebär att skära i verksamheten är ingen väg man vill beträda, om man är en anhängare av välfärdsstaten. Det andra alternativet, höjda avgifter, är mycket värre än att höja skatten, eftersom alla då får betala lika mycket oberoende av inkomst. En skattehöjning i kommunen är förvisso inte progressiv, men en höginkomsttagare betalar ändå in mer pengar i absoluta tal än en låginkomsttagare. Kommunalskatten är alltså alltid omfördelande och fördelar om mellan de som har mycket till dem som har lite. Visst skulle det bli ännu mer rättvist om kommunalskatten vore progressiv, men det är ett förslag som det inte finns politisk majoritet för i dagsläget.

Ett viktigt historiskt perspektiv att ha med sig är hur skatteuttaget i Sverige förändrats under 1900-talet:

1930 var den totala kommunala skatten i genomsnitt 8,09. 1960 var den 14,63 och 1990 hade den stigit till 31,16, vilket är den ungefärliga nivå som bibehållits under hela 90-talet fram tills idag (2004 var den totala kommunala skattesatsen 31,51). **Betyder det här att vi 1960 och i än högre grad 1930 var mycket rikare än vad vi är idag?** Nej, så är det naturligtvis inte. Det som är intressant för medborgaren är hur mycket som finns kvar i plånboken efter det att hon eller han betalat sin skatt. Man brukar säga den disponibla inkomsten eller tala om hur stor köpkraften är. Fast vi idag betalar en högre andel av våra inkomster har vi ändå en starkare köpkraft och kan köpa mycket mer för våra pengar än vad man kunde göra 1960 eller 1930.

Låt oss leka med tanken att vi om 50 år skulle ha en kommunalskatt på 50 %. Det intressanta är dock inte vilken nivå skatten ligger på, utan vad vi får ut av de gemensamt satsade pengarna och hur mycket det finns kvar att disponera helt själv. Det handlar alltså om hur mycket vi ska konsumera privat och hur mycket vi ska använda tillsammans.

Utifrån ovanstående resonemang föreslår vi en skattehöjning på 50 öre som går till vård, skola och omsorg. Det betyder som vi tidigare nämnt 70 kr mer per månad för den som tjänar 15 000 kr i månaden och 100 kr mer per månad för den som har en månadslön på 20 000 kr.

Därutöver vill höja skatten med ytterligare 10 öre, för att påbörja en utjämning mellan kvinnors och mäns löner. Det betyder ytterligare 15 kr mer per månad för den som tjänar 15 000 kr i månaden och ytterligare 20 kr mer per månad för den som har en månadslön på 20 000 kr.

2.1 En jämställd kommun kräver höjd skatt

En förutsättning för att kunna förbättra demokratin är ett jämställt samhälle. Kvinnor diskrimineras när det gäller lönesättning, anställningstrygghet, arbetstider, a-kassan, tilldelning av arbetsuppgifter etc. De allra största orättvisorna utsätts LO-kvinnorna för, främst de unga. De har de sämsta arbetsvillkoren vad gäller trygghet i anställning, möjlighet till inflytande och löper störst risk att utsättas för våld och hot.

I Vänsterpartiets budgetförslag finns en rad andra åtgärder som leder till ökad jämställdhet. Inom Barn- och utbildningsnämndens ram vill Vänsterpartiet öka livsutrymmet för kvinnor genom att skapa fler tjänster inom förskola, skola och skolbarnsomsorg. Dels kommer de som redan arbetar inom de verksamheterna och sliter hårt med stora barngrupper att få en bättre arbetssituation, dels kommer fler personer (mest kvinnor) att få arbete i vår kommun.

Dessa satsningar är ett steg i rätt riktning för att skapa ett jämställt samhälle. Men Vänsterpartiet avser även att göra en stor lönesatsning riktad till dem som har de lägsta lönerna i kommunen. Inkomst- och löneklyftan mellan kvinnor och män är en viktig komponent i ojämlikheten på arbetsmarknaden. Kvinnorna tjänar i genomsnitt 80 % av vad männen gör. Generellt för arbetsmarknaden gäller att kvinnor underordnas. Det handlar om hur fördelningen mellan det betalda och obetalda arbetet ser ut, om att kvinnor fortfarande har ansvaret för omsorgsarbetet – både det betalda och obetalda.

Kvinnors arbete värderas lägre än mäns. Det går också att se förklaringar i det ekonomiska systemet. Det minskade ekonomiska utrymmet för offentlig verksamhet har begränsat möjligheten för de kvinnor, som bär upp denna verksamhet, att kräva rättvisa löner och arbetsvillkor. Det finns tre huvudförklaringar till löneklyftan mellan könen: arbetsdelning, arbetstid och diskriminering.

Vänsterpartiet kan inte längre acceptera att stillatigande se på, medan utvecklingen mot en jämställd kommun går alltför långsamt. Vi satsar 7 mkr på att höja de lägsta lönerna i kommunen, flertalet är kvinnor. Dessa pengar skall läggas i en särskilt lönepott för låglönesatsningar och i förhandlingar med de fackliga organisationerna ska det bestämmas hur dessa medel kan fördelas så att löneskillnaderna mellan kvinnor och män minskar. Som ett räkneexempel kan sägas att om alla kommunanställda (den absoluta merparten kvinnor) som har en månadslön under 17 000 kr skulle få en extra löneförhöjning (förutom det vanliga påslaget) motsvarande 350 kronor så skulle det blir ca 7 miljoner kronor i ökade lönekostnader.

2.2 Högern höjer också skatten

Borgerligheten i Tyresö talar sig ofta varm om vikten av att inte höja skatten. Ändå är det precis det som kommunen gjorde för vissa av kommunens invånare förra och detta år och så vill de borgerliga partierna göra även nästa år. Ja, det kallas inte skatt, men det påverkar plånbokens storlek lika mycket. Den borgerliga majoriteten vill ställa krav på att Tyresö Bostäder ska betala in 4 miljoner kr till kommunen. Den enda intäktskällan Tyresö Bostäder har är hyresintäkterna. 4 miljoner kronor betyder att varje lägenhet får betala 107 kr mer i månaden. Räknar vi om det till hur mycket det blir för skattebetalarna som bor i hyreslägenhet i Tyresö Bostäder betyder det ca 70 kr mer per månad. Detta ska sättas i relation till att Vänsterpartiets förslag till skattehöjning på 50 öre motsvarar 70 kr för någon som tjänar 15 000 kr/månad.

Så enkelt uttryck kan man säga att vänsterpartiet höjer skatten för samtliga i kommunen och får på så sätt en bättre verksamhet, medan den borgerliga majoriteten bara höjer ”skatten” för dem som bor i Tyresö Bostäder. Följaktligen får enbart Tyresö Bostäders hyresgäster vara med och betala för att finansiera en del av Tyresö kommuns välfärd. Det kan inte stämma med god fördelningspolitik.

3. Budgeten för Barn- och utbildningsnämnden

Alla barn har rätt till en bra och likvärdig utbildning oavsett kön, klass och etnicitet. Det är grundstenarna i ett demokratiskt samhälle. När alla barn har tillgång till en likvärdig förskola, skola och gymnasiet kan man tala om verklig valfrihet. Verklig valfrihet uppstår när man

rättvist fördelar resurser och ger kommuninvånare en god kommunal service med utrymme för alla individers behov, oavsett plånbokens storlek. Det vilar på kommunens ansvar att tillgodose den grundläggande behovstäckningen. Den kommunala förskolan/skolan är demokratisk därför att det är de folkvalda som styr mål och riktlinjer, taxor, intagnings- och nyttjanderegler.

Tyresö kommun ska leva upp till kraven i FN:s Barnkonvention. Att arbeta utifrån Barnkonventionen innebär bl.a. att när åtgärder vidtas som rör barn, ska deras bästa alltid komma i främsta rummet. Konventionen betonar att barndomen har ett värde i sig och den utgår från principen om barns bästa, rätten till liv och utveckling, rätten att framföra sina åsikter och få dem respekterade samt rätten att skyddas mot övergrepp och diskriminering. Inom utbildningen ska barn och ungdomar fostras till demokrati samt ges ökat medinflytande och ansvar i takt med deras stigande ålder och mognad. Konventionen ska ses som *ett* verktyg för kommunen att utforma sin barn- och ungdomspolitik.

Skolan ska vara en oas i samhället där barn och ungdom kan mötas på lika villkor. Där ska jämställdhet mellan könen råda, all mobbing och rasism bekämpas.

Från förskola till gymnasiet ska undervisningen utgå ifrån barnets egen vilja att utforska sin omgivning och främja lusten att lära. Resurser ska tilldelas efter behov, alltså ska elever som behöver mer tid och stöd också få det. Mindre grupper är bra för alla barn. Förskola/skola ska i tidiga år lägga grunden för fortsatta studier på gymnasium och högskola.

Alla barn ska tillförsäkras en trygg fritid. Vänsterpartiet strävar efter mindre grupper inom skolbarnomsorgen samt vill inrätta eftermiddagsverksamhet för alla mellanstadieelever (s.k. fritidsklubbar).

3.1 Driftbudget

Övergripande

Pengsystem

Vänsterpartiet ser stora problem med dagens ekonomiska styrmedel till förskolor, skolor, skolbarnomsorg och gymnasiet. Dagens prestationsbaserade system (pengsystem) ska "uppmuntra" resultatenheter att "ragga kunder", det vill säga få barn att börja vid den egna enheten. Detta marknadstänkande leder inte bara till att en människa ses som en kund istället för medborgare, utan det är även ett ineffektivt sätt att styra pengar. För att anpassa kostnaderna för en enhet är väldigt trögrörligt och det tar lång tid att anpassa sin klänning/kostym om man får mindre intäkter. Detta eftersom den största utgiftsposten består av de anställda. Så drabbas en enhet av minskade intäkter är det i princip helt omöjligt att åtgärda detta snabbt.

Det finns andra styrsystem som underlättar det ekonomiska arbetet för resultatenheterna. Ett annat sätt att styra pengar på är med anslagsnivåer, som till exempel finns för biblioteket och fritidsgårdarna. Med anslag går det även att fastställa hur många barn/elever som faktiskt får plats på resultatenheten. Ytterligare ett annat sätt att styra medel kan vara att kombinera anslagsnivå med ett pengsystem. Ett tredje sätt är att kombinera en grundnivå till alla enheter med en anslagsnivå/pengsystem för att utjämna mellan förskolor. Vänsterpartiet anser att kommunen ska införa ett annat ekonomiskt styrsystem än det prestationsbaserade fördelningssystemet.

Lokaler

När den borgerliga majoriteten planerar för antalet barn i förskola eller skola utgår de ifrån att rådande storlek på barngrupperna ska vara det samma som idag. Normen är alltså dagens barngruppsstorlek. Om antalet barn i åldern 1-5 år minskar, så kallas det för att vi får ett "överskott" av platser. Men om kommunen och de politiska partierna vill minska storleken på barngrupperna kan vi inte planera utifrån dagens norm, utan måste naturligtvis skapa nya förskole- och grundskolplatser. Det är på det viset vi kan få utrymme att minska antalet barn i barngrupperna och/eller öka andelen pedagoger per barn. Vänsterpartiet tycker därför att det är nödvändigt att både bygga nya förskolor eller skollokaler, men vi får inte heller avveckla de platser vi har.

Jämställdhet

Det behövs inom hela utbildningssystemet en kompetenshöjning av hur genusystemet påverkar flickor och pojkar. Skolans har en uppgift att se till att flickor eller pojkar inte begränsas i sitt liv eller val på grund av könet. Det genusprojekt som kommunen startade under 2005 är en god början för att öka medvetenheten om de normer och värderingar som styr oss i vardagen och som grundas på vår syn av kön. Den genuspedagog som är knuten till projektet är viktig för utfallet av projektet, men det räcker inte med en tjänst på bara 25 %.

Det krävs att förvaltningen använder sig av fortbildningsdagar och liknande för att sprida kunskapen om andra kommuners lyckade arbete inom området (t.ex. i Gävleborg) och genomföra en allmän kunskapshöjning om problemet med att flickor och pojkar inte har likvärdiga villkor.

För att stärka samordning inom detta område avsätter Vänsterpartiet 300 tkr för att möjliggöra att tjänsten som genuspedagog kan uppgraderas till 100 %, dvs motsvara en heltid.

Förskolan

Mindre barngrupper

En bra förskola/barnomsorg ger en rättvisare start i livet för våra barn. De senaste åren har dock förskolan levt med mycket knappa resurser och barngrupperna inom förskolan har ökat katastrofalt. Därför vill vi ha minska barngrupper. Målet är högst 5.0 barn per grupp, vilket skulle innebära 3 pedagoger på 15 barn. För de mindre barnen bör antalet barn endast vara högst 12 barn. Förskolan är inte till för att föräldrarna ska ha någonstans att göra av barnen, utan den är till för barnens skull. Barn till arbetslösa och föräldralediga skall behålla sin plats i förskolan av pedagogiska skäl och till en rimlig kostnad.

I Vänsterpartiets budgetförslag för 2007 får förskolan en ökad tilldelning med 10 mkr mer, vilket innebär en ökning med drygt 6 % av barnomsorgspengen.

En sänkning av barnomsorgstaxan och en höjd barnomsorgspeng för barn till arbetslösa

De s.k. 15-timmarsbarnen till arbetslösa föräldrar (som i detta förslag blir 25-timmarsbarn) får i denna budget en höjd barnomsorgspeng från 50 % till 60 %. Även om barn till arbetslösa är på förskolan 15-30 timmar per dag, så går personalstyrkan inte att anpassa efter de olika tider barnen kommer. En låg ersättning innebär större barngrupper och mindre personal på förskolorna. På sikt vill Vänsterpartiet även att denna rätt ska gälla barn till föräldralediga

Vänsterpartiets förslag innebär att barnomsorgspengen för barn till arbetslösa höjs till 60 %, en kostnad på 1,5 mkr.

Modersmålsundervisningen

Nedskärningar inom modersmålsundervisningen och svenska 2 (svenska som främmande språk) måste stoppas. Alla barn skall behärska sitt modersmål för att ha förutsättningar att klara av den ordinarie undervisningen. Svenska 2 och modersmålsundervisningen har under många år haft ökade behov. Elever med annan etnisk bakgrund än majoritetssamhället ska få samma chans till en bra utbildning som elever med svenska föräldrar.

Vänsterpartiet avsätter 1 mkr för modersmålsundervisningen i förskolan och grundskolan samt för svenska 2 i grundskolan.

Grundskolan

Mindre klasser och rätten till en bra skola i närområdet

Alla barn skall garanteras rätten till en bra och likvärdig skola. Utbildningen skall utgå från barnens behov och förutsättningar. Demokrati och jämlikhet skall vara nyckelbegrepp i undervisningen. Många år av nedskärningar har inneburit större klasser. Antalet elever i klasserna skall begränsas. Ett riktmärke för årskurs 1-3 är 20 elever i en undervisningsgrupp. För årskurs 4-9 är 25 elever ett riktmärke. Det skall också finnas en miniminivå när det gäller tillgången till elevvårdspersonal och speciallärare.

Den närmaste skolan ska vara den bästa. Eleverna skall med trygghet kunna välja den närmaste skolan och veta att undervisningen är av god kvalitet. Tjussiga broschyrer med skolors "profilering" skall inte vara avgörande för elevernas val av skola. Vänsterpartiet är också motståndare till privatskolor. Dessa leder enbart till ökade klyftor och segregering i samhället. Privata skolor riskerar att försämra de kommunala skolornas kvalitet i och med att kommunen får svårt att överblicka vad som är ett rimligt antal platser i sin planering. De privata skolor, som vi trots allt har, skall följa den lokala skolplanen och delta i kommunens gemensamma skolplanering. Ersättningen mellan privata skolor och kommunala skall vara likvärdig. Kommunens merkostnader för att elevunderlaget varierar, skall tas hänsyn till när man utformar ersättningen till privatskolor.

Om alla elever ske ges möjlighet att nå läroplanens mål och ha goda grundläggande kunskaper i framförallt svenska och matematik, så krävs det att nedskärningarna inom grundskolor stoppas omedelbart. Det krävs också att de elever, som kommer från andra länder, ska kunna gå i mottagningsklass så länge ned är nödvändigt. Varje elev ska också ha rätt till den stödundervisning som är nödvändig.

I Vänsterpartiets budget avsätts 10 mkr mer till skolan, vilket innebär en höjning av skolpengen med ca 5 %.

Modersmålsundervisningen

Nedskärningar inom modersmålsundervisningen och svenska 2 (svenska som främmande språk) måste stoppas. Alla barn skall behärska sitt modersmål för att ha förutsättningar att klara av den ordinarie undervisningen. Svenska 2 och modersmålsundervisningen har under många år haft ökade behov. Elever med annan etnisk bakgrund än majoritetssamhället ska få samma chans till en bra utbildning som elever med svenska föräldrar.

Vänsterpartiet avsätter 1 mkr mer för modersmålsundervisningen i förskolan och grundskolan samt för svenska 2 i grundskolan.

Skolmaten

Skolmaten skall vara god och näringsriktig. Det är en förutsättning för goda studieresultat. Vänsterpartiet anser det rimligt att servera två maträtter varje dag, varav en vegetarisk. Vi bör också sträva efter att servera ekologiskt kravmärkta livsmedel.

Skolbarnomsorg

Våra skolbarn skall kunna ha lugn och trygghet efter skoldagen. De har rätt att få pedagogisk stimulans och inte enbart barnpassning. De senaste årens nedskärningar inom skolbarnsomsorgen har inneburit en sämre verksamhet för barnen, trånga lokaler och en oerhört stor belastning på personalen. Barngrupper om 60-talet elever i ett vanligt klassrum, är inte ovanligt inom skolbarnsomsorgen. Möjligheterna till en bra fritidsverksamhet blir självklart begränsade med litet utrymme och krympta personalresurser. Här har vi en stor kris, som kanske i skymundan av bristande resurser inom grundskola och förskola, fått alltför lite uppmärksamhet. Måttet är rågat inom skolbarnsomsorgen. Om vi menar allvar med att det är en pedagogisk verksamhet och inte bara barnpassning, måste vi agera.

För två år sedan ändrade den borgerliga majoriteten den s.k. avläsningen. Det var ett helt fel beslut. Innan år 2005 har man två gånger om året mätt hur många barn som finns inom fritidsverksamhet och utifrån mätningen har enheten fått skolbarnsomsorgspong motsvarande antal barn. Nuvarande ordning är att mätningen istället sker varje månad. Eftersom kostnadssidan (framförallt löner) inte går att reglera lika snabbt som intäktssidan har resultat blivit en nedskärning av fritidsverksamheten med 1,8 mkr. Dessa pengar förs nu i denna budget tillbaka till fritidshemmen.

För två år sedan beslutade även kommunfullmäktige att införa hårdare dispenser för barn 10-12 år samt för barn till föräldralösa och arbetslösa. Detta har fått helt oacceptabla följder. Det förebyggande arbetet slås helt sönder och 2004 års dispensrätt måste nu återställas.

I allmänhet måste fritidshemmen få ökade resurser. Statistiksiffror som finns om Tyresö i förhållande till övriga landet visar att Tyresö ligger bland de sämsta kommuner när det gäller att satsa på barnen. Speciellt dåliga jämförelsetal råder för skolbarnsomsorgen.

För att minska barngruppernas storlek tillför Vänsterpartiet 5 mkr, vilket höjer skolbarnsomsorgspengen med ca 9 %. I detta ingår även att kunna ändra dispensförfarandet och intervallet i avläsningen.

Fritidsklubbar

Fritidsverksamhet för 10-12-åringar ska enligt lag vara en självklar del av kommunens verksamhet, men är det ännu inte i Tyresö. Den enda fritidsklubben finns på Nyboda. Det är en verksamhet som är mycket uppskattad och ger våra barn 10-12 år en trygghet och pedagogisk verksamhet medan föräldrarna arbetar. Det behövs även fritidsklubbar i andra delar av kommunen, som till exempel Krusboda skola.

190 tkr (halvårseffekt) avsätts för att starta en fritidsklubb på Krusboda skola fr.o.m. höstterminen 2007.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna är en del av de ungas kultur. De har blivit en mötesplats där unga människor möts och gör meningsfulla aktiviteter tillsammans på sin fritid. Fritidsgårdarna fyller också en viktig funktion för att fånga upp ungdomar som inte deltar i andra fritidsaktiviteter. Dessutom

är fritidsgårdarna ovärderliga i det förebyggande arbetet mot droger och kriminalitet. Fältverksamheten, där fritidsledare är ute bland ungdomar helger och kvällar, måste utvecklas samt kontakter med polis och socialförvaltning förbättras.

Nedskärningar och nedläggningar av kommunala fritidsgårdar, leder till allvarliga konsekvenser. Även om anslaget för ungdomars aktiviteter i föreningar ökas som en konsekvens av fritidsgårdarnas nedläggning kan det inte ersätta fritidsgårdarna, eftersom alla ungdomar inte söker sig till föreningar, utan riskerar istället passivitet.

Kommunen måste kunna ge ungdomar en bra fritidsaktivitet i kommunen. Fritidsgårdar är en billig förebyggande åtgärd mot droger, vandalisering och kriminalitet och det är en garanti för framtiden.

2 mkr avsätter Vänsterpartiet för att öppna nedlagda fritidsgårdar och utöka antalet fälttimmar.

Övrigt

Återinför kulturbidrag och sommarkoloniverksamheten

Det kulturbidrag som skolorna tidigare hade och som gjorde det möjligt att någon gång per termin ge skolbarnen/förskolebarnen möjlighet till kulturella upplevelser återinförs. Dessutom återinförs sommarkoloniverksamheten, som är en efterfrågad verksamhet.

700 tkr anslår Vänsterpartiet för att införa ett kulturbidrag till förskolor och skolor. 250 tkr avsätts för att på nytt starta upp sommarkoloniverksamheten.

Matematiktestet i årskurs 3 avskaffas

Matematiktest finns i årskurs 2 och 5 och vi anser att kommunen kan nöja oss med dessa test. Dessutom används olika typer av diagnoser som ett sätt att profilera skolor, trots att tester av detta slag inte är jämförbara med varandra. Det behövs i allmänhet tydligare riktlinjer till hur nationella och andra test ska användas. De ska t.ex. inte användas i katalogen Val av skola.

300 tkr kan sparas genom att avskaffa matematiktestet i årskurs 3.

Vårdnadsbidrag

Ett införande av vårdnadsbidrag riktar sig bara till ett ytterst fåtal och kan inte ses som en del av den generella välfärden. Om man vill möjliggöra att föräldrar är hemma med sina barn en längre tid än idag (vilket vänsterpartiet vill), är det en utbyggd föräldraförsäkring som är rätt väg att gå. Den riktar sig till alla oberoende vilken inkomst man har. Både den som tjänar 12 000 kr/månad och den som har 26 000 kr/månad får 80 % av sin inkomst i ersättning. På nationell nivå har dock de borgerliga partierna röstat emot att föräldraförsäkringen skulle utökas med en månad. Istället för de fram förslag på ett vårdnadsbidrag, som har så låg ersättning att det endast är de som har en rik partner (läs man) som har råd att vara hemma. Samma grundmönster går igen för den borgerliga majoriteten i Tyresö. För vem kan klara sig på en inkomst under 4 000 kr/månad? Inte är det den ensamstående mamman i alla fall.

Vänsterpartiet vill avskaffa det kommunala vårdnadsbidraget och det ger en besparing på 800 000 tkr.

3.2 Mål

Förvaltningsgemensamt

Inriktning

- Öka och förbättra möjligheterna för fysisk aktivitet (t.ex. cykelställ vid infartsparkeringar, skolor/förskolor, ”vandrande skolbussar”).
- Öka kompetensen hos personal som ansvarar för mat och måltider.
- Barnkonventionens innehåll ska göras känd bland beslutsfattare, personal inom utbildning, föräldrar och naturligtvis bland barnen själva.
- Möjliggöra mindre antal barn per grupp genom att dels bygga nya förskolor eller skollokaler, dels verka så att kommunen inte avvecklar de platser som finns idag
- Ledande företrädare för förvaltning och förtroendevalda ska ta intryck och ta del av hur andra kommuner arbetat för att öka jämställdheten

Åtagande 2007

- Föräldrainsformation om droger, alkohol och narkotika ska ges till alla högstadie- och gymnasieklasser.
- Införa val mellan två rätter i skolorna, varav en är vegetarisk
- Det genomförs en kultur- och fritidsstudie bland Tyresös ungdomar.
- Förvaltningen får i uppdrag se över det prestationsbaserade fördelningssystemet till förskolor, skolor och skolbarnsomsorg En utredning ska lägga fram förslag till hur en decentraliserad organisation med resultatenheter kan kombineras med centrala normer och riktlinjer för t ex antalet barn, antalet pedagoger eller lokalyta per barn.
- Kommunen ska utreda hur man kan införa ett annat ekonomiskt styrsystem än det prestationsbaserade fördelningssystemet.
- Fortbildningsdagar för pedagogerna ska även användas till utbildning i jämställdhetsfrågor
- Det tillsätts en genuspedagog motsvarande en heltidstjänst.

Förskolor

Inriktning

- Kommunen ska se över resursfördelningssystemet inom förskolan så att de som har mest behov får mera medel
- Förskolan aktivt arbetar för att motverka stereotypa könsroller
- Förskolan skall arbeta aktivt för att motverka främlingsfientlighet.

Åtaganden 2007

- Kommunen tillser att det inte tillkommer några nya privata förskolor i kommunen
- De förskolor som redan är privata erbjuds att bli kommunala
- Det tillsätts en arbetsgrupp som arbetar fram hur jämställdheten kan bli konkret och uppnåbar
- En plan för hur olika kulturer ska introduceras i förskolan skall upprättas.

Skola och skolbarnsomsorg

Inriktning

- Minska byråkrati, administration och onödiga broschyrer i samband med val till skolor
- Skolan aktivt arbetar för att motverka stereotypa könsroller
- Skolan motarbetar varje form av sexuella trakasserier
- Skolan motarbetar varje form av främlingsfientlighet
- All ungdomsutbildning ska ske i offentlig regi
- Det kommunala självstyret ska stärkas i förhållande till de privata skolorna

- Öka resurserna till skolan så riktmärket för undervisningsgruppernas storlek i år 1-3 är högst 20 och i år 4-9 max 25
- Riktmärket för undervisningsgruppernas storlek får inte hindra att skolor organiserar sin undervisning så att gruppernas sammansättning varierar
- Närhetsprincipen för eleven ska vara utgångspunkten vid val av skola
- Alla elever ska ha tillgång till SYO-konsulent, skolhälsovård, kurator och skolpsykolog
- Öka insatserna för elever som riskerar att inte uppnå läroplanens mål
- Elever med invandrarbakgrund ska ha rätt till modersmålsundervisning av god kvalitet både i grundskolan och gymnasiet
- All skolverksamhet ska vara avgiftsfri
- vegetarisk
- Skolmaten ska på sikt vara helt KRAV-märkt
- Skolmaten ska på sikt tillagas ute på skolorna
- Den öppna fritidsgårdsverksamheten för barn mellan 10-12 år ska utökas och vara tillgänglig för alla barn
- Det ska förekomma ett aktivt arbete i skolorna för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
- Mindre barngrupper inom skolbarnomsorgen, med utgångspunkt att det inte ska vara mer 30 barn per avdelning

Åtagande 2007

- Det ska varje dag serveras två rätter, varav en är vegetarisk
- Skolvalskatalogen ska inte innehålla jämförelser mellan olika skolor när det gäller de kommunala proven och det ska inte heller produceras någon specifik katalog för profilklasserna
- Skolbarnomsorgen tillföras ökade resurser
- Det ska inrättas fler fritidsklubbar för de barn som är mellan 10-12 år
- Det tillsätts en arbetsgrupp som utreder och presenteras förslag till hur jämställdheten kan bli konkret och uppnåbar i skolan.
- Eleverna bildar jämställdhetsgrupper på skolorna
- En plan för hur främlingsfientligheten bäst ska motarbetas på våra skolor och inom skolbarnomsorgen upprättas
- Det utreds hur fritidsklubbar kan etableras i alla kommunalar för de barn som är mellan 10-12 år

Fritidsgårdar

- Resurserna till fritidsgårdarna utökas
- Fältverksamheten inom fritidsgårdarna får utökade resurser
- Ingen rasism eller främlingsfientlighet på våra skolor

3.3 Investeringsbudget

I kommunens plan för renoveringar av mottagningskök ingår det att ett skolkök varje år ska genomgå en upprustning. Denna plan måste följas och därför finns medel avsatta för upprustning av ett skolkök.

Kommunen har under lång tid löst platsproblem inom förskolan med att hyra eller köpa in baracker/paviljonger. Detta är inte en hållbar strategi utan under nästa år måste byggandet av

en förskola påbörjas. I budgeten avsätts därför projekteringsmedel för att påbörja ett bygge av en förskola i Skälsåtra. Dessutom avsätts ytterligare medel för att påbörja en förskola i Krusboda.

Det finns ett stort behov av att förbättra skolgårdarna vid Nyboda, Njupkärr och Bergfoten. De flesta skolgårdar i kommunen har behov av förbättringar, men det är lämpligt att påbörja en upprustning av kommunens skolgårdar just i dessa tre skolor och 1 mkr avsätts för detta ändamål.

För att möjliggöra en upprustning av lekparken vid Centrala Bollmora och samtidigt byggandet av en stadspark, minskas anslaget till lekparken i Strand och kostnaderna delas upp på två skilda budgetår.

Anslaget till den privata förskolan och skolan på Brevik minskas. Det kan inte vara kommunens sak att stå för samtliga inventarier till ett privat företag.

3.4 Drifftabell

Nedan återges drifftabellen för Barn- och utbildningsnämnden. Siffrorna är i relation till den borgerliga majoritetens budget. Minussiffror innebär därför en ökad utgift, dvs mer verksamhet.

Barn- och Utbildningsnämnden

Nej till nedskärning för förskolor och skolor	-2 900 000
Ökade satsningar för Svenska 2 och modersmålsundervisning	-1 000 000
Förskolan, höjning av barnomsorgspengen	-10 000 000
Höjning av peng till skolbarnomsorgen (inkl 2004 års dispensregler + 2004 års regler för avläsning)	-5 000 000
Grundskolan, höjning av skolpengen	-10 000 000
Arbetslösa 15-timmarsbarn rätt till 25 timmar på förskolan	-1 500 000
Fritidsklubb 10-12-åringar i Krusboda (halvårseffekt)	-190 000
Kulturbidrag till skolan/förskolan	-700 000
Justering av BOP från 50% till 60% för deltidsbarn	-1 500 000
Uppgradera 25%-ig genuspedagog till 100%	-300 000
Sommarkoloniverksamhet	-250 000
Satsning fritidsgårdar (ökad öppethållande + fler fältimmar)	-2 000 000
Totalt satsningar	- 35 340 000
Avskaffande av vårdnadsbidrag	800 000
Förändring/utredning av 30%-regeln för gymnasieval	1 000 000
Nej till matematiktest (för årskurs 3)	300 000
Förändring av ram	- 33 240 000

4. Övriga förslag från majoriteten under § 68

Förutom förslag till detaljbudget för nämnden lade även den borgerliga majoriteten några dagar innan sammanträdet fram ytterligare några förslag. Vänsterpartiet avlog delar av dessa förslag.

Ett av förslagen går ut på att ge dagbarnvårdarna en ökad ersättning. Majoriteten hänvisar till ett "orättvist" system från staten. Märklig utgångspunkt eftersom staten (med v, mp och s ansvariga) ville öka personaltäckningen i förskolan. Men vi tror att en ökad ersättning av andra skäl är bra, om syftet är att minska barngrupperna. Men det är tyvärr ett ofinansierat förslag och var dessa medel ska tas ifrån har den borgerliga majoriteten inte redogjort för. Förvaltningen får till uppgift att inom ram finansiera detta. Vi vill inte att en bra satsning ska gå ut över förskoleverksamheten. Jag biträdde socialdemokraternas förslag till återremiss av förslaget kring ökad ersättning till dagbarnvårdarna. Tyvärr avslogs det av majoriteten i nämnden.

Förslaget om ökad dagbarnvårdarersättning innebär även att de som har vårdnadsbidrag ges en ökad ersättning. Detta motsätter jag mig kraftigt emot! En redan orättvis ersättning som motverkar en jämställd utveckling blir ju knappast bättre om ersättningen ökar!

Majoriteten föreslog även att kommunen ska ansöka om dispens för att införa betyg från tidigare årskurser än vad som är tillåtet. Jag respekterar att högern styr Tyresö och att högern nu även sitter i Sveriges regering. Den borgerliga regeringen kommer säkert att ändra betygsreglerna under mandatperioden. Men att redan nu föregripa en sådan tragisk utveckling är oansvarigt och inte seriöst. De borgerliga partierna får helt enkelt vackert vänta in vad riksdagen så småningom beslutar. Till dess ska inte Tyresö hitta på några egna "jippon". Skolan och betygssystemet är en nationell angelägenhet och ska därför målstyras utifrån allmänhetens och samhällets gemensamma intressen.

För Vänsterpartiet

Mikael Gustafsson (v)

Ledamot i Barn- och utbildningsnämnden